

नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प,

डॉ पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला भारत मौसम विभाग

ईमेल - mahapocra@gmail.com, gkmsakola@yahoo.com

वर्धा, कृषी हवामान सल्ला

मंगळवार दिनांक: १६ फेब्रुवारी २०२१

हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक १७ ते २१ फेब्रुवारी २०२१)				
	१७/०२	१८/०२	१९/०२	२०/०२	२१/०२
दिनांक	१७/०२	१८/०२	१९/०२	२०/०२	२१/०२
पाऊस (मिमी)	३.०	५.०	२.०	०.०	०.०
कमाल तापमान (अं.से.)	३५.०	३५.१	३५.३	३५	३५
किमान तापमान (अं.से.)	१८.५	१८.५	१८.६	१८.६	१८.८
सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६०	६५	६२	५७	५१
दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३२	३५	३३	२८	२६
वा-याचा वेग (किमी / तास)	२	२	२	२	२
वा-याची दिशा	९०	९९	१५८	७१	६८
ढग स्थिती (आकाश)	अंशतःढगाळ	ढगाळ	अंशतःढगाळ	अंशतःढगाळ	स्वच्छ

हवामानाचा इशारा: हवामान अंदाजानुसार दिनांक १६ फेब्रुवारीला तुरळक हलका ते मध्यम पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. दिनांक १७ फेब्रुवारी विरळ व दिनांक १८ फेब्रुवारीला बहुदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पावसासोबत एक ते दोन ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जना होण्याची शक्यता आहे. दिनांक १९ फेब्रुवारी - २० फेब्रुवारी २०२१ दरम्यान हवामान कोरडे राहील.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला
हरभरा	परिपक्वता / घाटे भरणे	दिनांक १७ फेब्रुवारी विरळ व दिनांक १८ फेब्रुवारीला बहुदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पाऊसा सोबत एक ते दोन ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जना होण्याची शक्यता आहे त्यामुळे अगोदर पेरणी केलेल्या हरभरा पिकाची परिपक्वता झाली असल्यास पिकाची काढणी करून मळणी करावी व तयार झालेला माल सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा. आपल्या श्रेत्रातील स्तनिक हवामानचे निरक्षण करून उशिरा पेरणी केलेल्या हरभरा पिकावर घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसताच नियंत्रणासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के एसजी ३ ग्रॅम किंवा ईथिऑन ५० टक्के ईसी २५ मि.ली. किंवा फ्ल्युबेंडामाईड २० टक्के डब्ल्युजी ५ मि.ली किंवा क्लोरान्द्रोनिलीप्रोल १८.५ एस.सी. २.५ मि.ली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
गहू	वाढ	वरील दिलेल्या हवामान अंदाजानुसार व आपल्या श्रेत्रातील मातीच्या ओलाव्याचे निरक्षण करून दिनांक १८ फेब्रुवारी पर्यंत वेळेवर पेरलेल्या बागायती गव्हास व उशिरा बागायती गव्हास पेरणीनंतर त्यांच्या नाजूक अवस्थेत ओलीत करावे.
करडी	परिपक्वता	एक ते दोन ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जना होण्याची शक्यता आहे त्यामुळे ताबडतोब करडई पिकाची पाने व बोंडया पिवळ्या पडल्यानंतर कंबाईन हारवेस्टर ने माल तयार करावा व माल सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा व हे शक्य नसल्यास ताबडतोब पिकाची कापणी व मळणी करून बी अलग करावे व तयार झालेला माल सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा.

उन्हाळी तिळ	उगवण	उन्हाळी तिळाची पेरणी आटोपली असल्यास उगवणीनंतर आपल्या श्रेत्रातील मातीच्या ओलाव्याचे निरक्षण करून ओलीत करावे.
उन्हाळी भुईमुग	उगवण	वरील दिलेल्या हवामान अंदाजानुसार दिनांक १८ फेब्रुवारी पर्यंत पाण्याचे नियोजन थांबवावे, ते शक्य नसल्यास आपल्या श्रेत्रातील मातीच्या ओलाव्याचे निरक्षण करून ओलीत करावे.
उन्हाळीसुर्यफुल	उगवण	उन्हाळी सुर्यफुल पेरणी आटोपली असल्यास उगवणीनंतर आपल्या श्रेत्रातील मातीच्या ओलाव्याचे निरक्षण करून ओलीत करावे. उन्हाळी सुर्यफुलाची उगवणीनंतर १०-१५ दिवसांनी विरळणी करून एका ठिकाणी एकच जोमदार रोपटे ठेवावे.
फळझाडे	वाढ	दिनांक १८ फेब्रुवारी पर्यंत बहुदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पावसासोबत एक ते दोन ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जना होण्याची शक्यता आहे, त्यामुळे पक्क झालेल्या सर्व फळबागातील फळांची तोडणी करून सुरक्षित ठिकाणी साठवणुक करावी. संत्रा मृग व आंबिया बहाराच्या झाडाना बांबूचा आधार ध्यावा व फळबागेला वादळी वाऱ्यापासून संरक्षण करावे. आंबिया बहाराच्या वेळी जीब्रालिक आम्ल १ ग्रॅम आणि युरिया १ किलो १०० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी, यामुळे बहार चांगल्या प्रकारे येण्यास मदत होते. आंबिया बहाराचा झाडावर नवती व आंबिया बहाराची फुले व फलधारणा होते, तसेच उष्णतामानातही वाढ होते म्हणून जमिनीनुसार ७ ते १० दिवसाच्या अंतराने दुहेरी आळे पद्धतीने नियमित पाणी द्यावे. ठिबक सिंचन संच असल्यास १ ते ४, ५ ते ७ व ८ वर्षावरील झाडांना अनुक्रमे ९ ते ४०, ६० ते ९६ व १०८ ते १३७ लिटर प्रती दिवस पाणी द्यावे.
भाजीपाला	वाढ	दिनांक १८ फेब्रुवारी पर्यंत बहुदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पावसासोबत एक ते दोन ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जना होण्याची शक्यता आहे, त्यामुळे पक्क झालेल्या सर्व भाजीपाला पिकाची तोडणी करून विक्री करावी व शक्य असल्यास सुरक्षित ठिकाणी साठवणुक ठेवावी. उन्हाळी हंगामात चवळी पिकाचे नियोजन असल्यास पुसा ऋतूराज वाण ज्यामध्ये ४०-४५ दिवसात शेंगा काढणीला येतात. या जातीची झाडे बुटकी असून भरपूर शेंगा येतात. शेंगाचे उत्पादन हेक्टरी ८ ते ८.५ तन पर्यंत मिळते. या वेतिरिक्त वाण पुसा दो-फसली, पुसा फाल्गुनी या जातीचे उत्पन्न हेक्टरी ९ टन पर्यंत मिळते. चवळीच्या सुधारित जातीची लागवड कर्व्याची असल्यास ४५ x ३० सें.मी किंवा ६० x ४५ सें.मी अंतरावर सपाट वाफ्यात करावी. कांदा पिकाची पुनर्लागवड झालेल्या क्षेत्रात पिकाच्या गरजेनुसार, हंगामानुसार जमिनिच्या मगदुरा प्रमाणे ओलीत वेवास्थापन करावे. पिक स्वच्छ व निरोगी राहण्यासाठी ३-४ निंदन द्यावेत. उन्हाळी भेंडीची लागवड सारी वरंबा पद्धतीने १० ते १५ किलो हेक्टरी बियाणे ४५ x ३० सें. मी. अंतरावर जानेवारी-फेब्रुवारी महिन्यात करावी त्यासाठी सुधारित जाती मध्ये प्रगती (डॉ पंदेकृवि विकसित), अर्का अनामिका, पुसा मखमली, परभणी क्रांती, फुले विभक्ता या जातीची निवड करावी. वांग्यामध्ये आवश्यकतेनुसार २-३ वेळा कोळपणी व निंदणी करून जमीन तणविरहित ठेवावी.
चारा पिक	लागवड	जनावरांना चा-यासाठी, पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार एकदल वर्गीय (मका, ओट) व व्दिदल वर्गीय (लसुन, बरसीम) घासाची पेरणी करावी.
पशु / जनावरे	-	दिनांक १८ फेब्रुवारी पर्यंत बहुदा सर्वत्र हलका ते मध्यम पावसासोबत एक ते दोन ठिकाणी विजांच्या कडकडाटासह मेघगर्जना होण्याची शक्यता आहे त्यामुळे जनावरांची वादळी वाऱ्यापासून संरक्षण करावे तसेच त्यांना सुरक्षित ठिकाणी बांधून ठेवावे.

		जनावरांना पायखुरी व तोंडखुरी रोगाची प्रतिबंधक लस पशु दवाखान्यात नेऊन टोचावी. जनावरांना स्वच्छ पाणी पाजावे. शेळ्या व मेंढ्या यांना बुळकांडी रोगप्रतिबंधक लसीकरण करावे.
--	--	---

सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून, नानाजी देखमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प कार्यालय, मुंबई येथून प्रसारित करण्यात आलेली आहे.